

Het coronavirus raakt de luchtvaartsector midscheeps. Welke luchtvaartmaatschappijen overleven deze ongeziene crisis?

R eizigers annuleren massaal vluchten, nieuwe boekingen blijven uit en almaar meer landen sluiten hun grenzen. De luchtvaartsector verkeert in een dramatische toestand. Terwijl hun enorme vaste kosten doorlopen, zien ze hun inkomsten snel opdrogen.

Net in deze periode stroomt het geld normaal vlot binnen. Veel reizigers boeken in het eerste kwartaal hun vlucht voor het zomerseizoen. Met dat geld betalen de luchtvaartmaatschappijen hun rekeningen in de rest van het jaar. 'Voldoende cash wordt het grootste probleem voor luchtvaartmaatschappijen', waarschuwt Eddy Van de Voorde, transporteconoom aan de Universiteit Antwerpen (UA).

1. De reuzen

Logischerwijs staan de grote luchtvaartgroepen met de diepste zakken er het best voor. In Europa gaat het om de blokken Lufthansa, British Airways en Air France-KLM, vergezeld van de Ierse lagekostenspeler Ryanair. Ze zitten op een stevige cashvoorraad en bouwen die snel uit door allerlei extra kredieten op te nemen. Zo heeft Lufthansa 4,3 miljard euro cash klaarliggen om tegenslagen op te vangen, al becijfert het Duitse bedrijf zijn oorlogskas inclusief kredieten en vliegtuigen op 10 miljard euro.

Intussen proberen luchtvaartmaatschappijen hun enorme kosten zo veel mogelijk in te dammen. Brussels Airlines zet alle werknemers sinds vandaag op 30 procent tijdelijke werkloosheid. Lufthansa kondigde aan zijn dividend voor 2019 te schrappen. Het Nederlandse KLM wil 2.000 jobs schrappen.

Daarnaast lijkt het onvermijdelijk dat de overheden moeten bijspringen om hun luchtvaartspelers overeind te houden. Onder meer de Duitse, Franse en Nederlandse regering maakten duidelijk dat ze hun nationale trots willen steunen.

2. De dochters

De grote vraag is welk lot dochtermaatschappijen, zoals Brussels Airlines, beschoren is. Bestuursvoorzitter Etienne Davignon kondigde in Trends aan dat Brussels Airlines deze week staatssteun vraagt aan de Belgische overheid. Die hulp kan uit leningen of kredieten bestaan.

De kans lijkt klein dat de Belgische staat opnieuw aandeelhouder wordt van Brussels Airlines. Wel leidt de publieke steunoperatie mogelijk tot een verdere consolidatie in de Europese luchtvaartsector. De Duitse minister van Economie Peter Altmeier (CDU) sloot vorige week een tijdelijke nationalisering van strategisch belangrijke bedrijven niet uit, al noemde hij Lufthansa niet bij naam. Het is twijfelachtig of Berlijn in dat geval wil bijspringen voor een Belgische of Oostenrijkse dochter.

Bij Air France-KLM ergert de winstgevende Nederlandse tak zich al jaren aan de potverterende Fransen. De groep IAG rond British Airways zit dan weer met de Spaanse nationale luchtvaartmaatschappij Iberia opgescheept.

Ook TUI fly Belgium moet rekenen op zijn Duitse moederbedrijf nu de vrijetijdsmarkt is ingestort. Touroperator TUI laat niemand meer vertrekken op een pakketreis. Zo dreigt het bedrijf het volledige paasverlof te missen. Maar het ontkent dat het in België staatssteun heeft aangevraagd voor zijn luchtvaartmaatschappij.

'Er is een Europees steunmechanisme nodig zodat de kleintjes niet het slachtoffer worden van deze crisis', vindt Van de Voorde. 'Niets doen is geen optie.'

3. De kleintjes

Het meeste risico lopen de kleine luchtvaartmaatschappijen met weinig financiële ademruimte. Met stip bovenaan staat de lagekostenmaatschappij Norwegian, die al jaren in zwaar weer verkeert. Ook voor Alitalia betekent het coronavirus een nieuwe klap. De bijna bankroete maatschappij hangt al sinds 2017 aan het financieel infuus van Rome.

Ook België telt een aantal kleine spelers. Bij Air Antwerp, dat alleen naar London City vliegt, is de impact beperkt. Vorige week moest het bedrijf, eigendom van KLM en het Ierse CityJet, maar één rotatie Antwerpen-Londen schrappen. Omdat het Antwerpse bedrijf sinds zijn opstart vorig jaar verrassend goed draait, lijkt het gevaar beperkt.

Een moeilijker verhaal is Air Belgium. Dat kreeg al meerdere keren geld toegestopt van diverse Waalse en Belgische overheden. Air Belgium overleeft vooral door vluchten uit te voeren in opdracht van andere luchtvaartmaatschappijen, zoals LOT. Maar het Poolse bedrijf zette zaterdag alle vluchten stop. Daardoor dreigt Air Belgium snel zonder werk en geld te vallen.

Transporteconoom UA